

žovatelčina proto, aby znemožnil věřitelům vésti na tuto dobírku exekuci — v této exekuční věci přihlížeti nelze, ježto případnému odporování platnosti právního jednání mezi dlužníkem, majetek svůj postupujícím, a jeho právní nástupkyní jest vyhrazena vymáhající věřitelce jen cesta pořadu práva. Avšak podle úvodní věty §u 330 ex. ř. lze na výměnky vésti exekuci neobmezeně, nejsou-li nezbytné pro dlužníka nebo pro členy jeho rodiny, s ním ve společné domácnosti žijící. V otázce nezbytnosti výměnky jest vzítí v úvahu nejen případnou nemajetnost dlužníkovu, nýbrž i jeho schopnost výdělečnou, podmíněnou stářím, fyzickou způsobilostí atd. Tuto otázku jest při návrhu dlužníkově na obmezení exekuce v první řadě řešiti. Vymáhající věřitelce jest dále přisvědčiti v tom, že ustanovení §u 330 ex. ř. ve znění zákona ze dne 1. dubna 1925, čís. 66 sb. z. a n., připouštějícího exekuci jen na výměnek, hodnotu 4000 Kč převyšujících, v případě nezbytnosti výměnku neúčinkuje zpět, nýbrž platí teprve ode dne účinnosti tohoto zákona, vyhlášeného dne 15. dubna 1925, t. j. ode dne 15. května 1925 (§ 1 zák. čís. 1/18 sb. z. a n. a § 4 zák. čís. 139/19 sb. z. a n.). Také jest přisvědčiti stěžovatelce v tom, že podle ustanovení §u 330 ex. ř. jest vzítí v úvahu úhrnný požitok dávek peněžitých a naturálních, čítajíc v to i byt. Nejde tedy pouze o dávky peněžní, nýbrž do exekuce prostého úhrnného obnosu 4000 Kč jest započítati i hodnotu služebnosti bytu dlužníkovu, stanovené v kupní smlouvě vedle peněžní renty jako další zaopatření dlužníka, a to bez ohledu na to, že se na tuto služebnost bytu exekuce nevede. Po rozumu min. nař. ze dne 3. prosince 1897, čís. 25.801, m. v. čís. 44 jest tedy odstraniti pochybnost o hodnotě úhrnného výměnku případným odhadem služebnosti bytu, nedá-li se pochybnost ta odstraniti jiným způsobem. Poněvadž těmto právním hlediskům neodpovídá usnesení soudu druhé stolice, tím méně pak usnesení soudu první stolice, bylo dovolacímu rekursu vyhověti, obě usnesení nižších soudů zrušiti a naříditi doplnění jednání, jakož i nové rozhodnutí ohledně navrženého obmezení exekuce podle zásad shora uvedených.

Čís. 5767.

Svolení soudu ve smyslu §u 181 obč. zák. na rozdíl od potvrzení soudu ve smyslu poslední věty vyžaduje se jen, není-li tu manželského otce. Prohlášení osvojitele, že zrušuje osvojení, nelze pokládati za takové zrušení adopční smlouvy, jež by opravňovalo soud, mající smlouvu adopční potvrditi, by zastavil další řízení o adopci.

Pro součinnost soudu (třebas nešlo o schválení opatrovnickým soudem) při osvojení nezletilých dětí, jež jsou v otcovské moci svého manželského otce, jest příslušným okresní soud, u něhož má manželský otec obecný soud ve věcech sporných.

(Rozh. ze dne 17. února 1926, R I 70/26.)

Opatrovnický soud zastavil řízení o osvojení nezletilých dětí k prohlášení osvojitelky, že bere zpět žádost o osvojení nezletilých. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by o návrhu na schválení osvojovací smlouvy dále po zákonu jednal. Důvody: Nehledě ani k tomu, že adopční smlouva, o jejíž opatrovnické schválení bylo oběma smluvními stranami žádáno a jejíž platnost ovšem jest závislou na schválení soudem opatrovnickým, nemůže býti žádnou ze smluvních stran jednostranně zrušena (§ 865 obč. zák.), nemohl také soud své stolice další řízení za účelem rozhodnutí o schválení a doplnění smlouvy k návrhu obou smluvních stran zavedené prostě zastaviti toliko na základě návrhu osvojitelky, strany to jedné.

Nejvyšší soud napadené usnesení potvrdil.

Důvody:

Usnesení rekursního soudu je v postatě správné. Dovolací soud nesouhlasí však s názorem, že platnost adopční smlouvy je závislá na schválení soudem opatrovnickým. Schválení toho není vůbec zapotřebí, neboť nezletilé dívky, jež mají býti osvojeny, jsou zastoupeny svým manželským otcem, jeho svolení, dané v zastoupení jich, postačilo k platnosti smlouvy, aniž je třeba schválení soudem opatrovnickým. To vyplývá přímo z §u 181 obč. zák., jenž vyžaduje svolení soudu (na rozdíl od potvrzení soudu ve smyslu poslední věty) jen tehdy, není-li tu manželského otce. Tak i literatura (srv. Ehrenzweig System II. str. 202 vyd. 1924, Mayr Lehrbuch II. str. 101, Krasnopolski: Öst. Familienrecht str. 288, Stubenrauch kom. § 181, str. 267 pozn.). Je proto na návrh na opatrovnické schválení adopční smlouvy pohlížeti jen jako na návrh na potvrzení její ve smyslu poslední věty §u 181 obč. zák., a podle toho posouditi věc. Nelze sice použiti na tento případ §u 865 obč. zák., ježto platnost smlouvy není závislá na schválení soudem opatrovnickým ohledně nezletilých dětí, jež mají býti adoptovány, přes to však nelze prohlášení osvojitelky ze dne 15. října 1925, že zrušuje adopci, pokládati za takové zrušení adopční smlouvy, jež by opravňovalo soud, mající smlouvu tu potvrditi, by zastavil další řízení o adopci, t. j. řízení směřující k potvrzení její podle poslední věty §u 181 obč. zák. O zrušení smlouvy podle §u 185 obč. zák. nelze před potvrzením smlouvy uvažovati. Bude proto záležeti na soudu své stolice, by rozhodl, zda smlouvu potvrzuje či nic, při čemž nechť přihlédne i k uvedenému prohlášení osvojitelky jako skutečnosti nastavší po sjednání smlouvy, ale ještě před potvrzením jejím. Příslušnost okresního soudu k vyřízení této věci bude posouditi podle §u 113 první odstavec j. n. Ač nejde o schválení soudem opatrovnickým, jde přece o součinnost při osvojení nezletilých dětí, jež jsou v otcovské moci svého manželského otce, a pro tuto součinnost je příslušným okresní soud, u něhož má manželský otec obecný soud ve věcech sporných. Nejvyšší soud sdílí v tomto směru důvody rozhodnutí nejvyššího soudu vídeňského ze dne 18. listopadu 1903, čís. 749 úř. sb., otištěného při § 113 v pozn. b) Horova vydání j. n.